

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Конової Валентини Володимирівни на тему «Особливості початкового етапу досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»
18 березня 2025 року**

1. **Актуальність теми дослідження.** В умовах повномасштабної війни в Україні, розпочатої збройною агресією російської федерації, питання протидії кримінальним правопорушенням, вчинених працівниками правоохоронних органів як ніколи стало актуальним з огляду на багато зусиль сформувати відповідну систему суб'єктів, котрі є базисом для формування безпекового середовища. Нині, статистичні дані про кількість вчинених кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності залишається достатньо високою. потенційні можливості вчинення кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності є дійсно багатоаспектними, адже їх можна вчинити і шляхом отримання неправомірної вигоди, і шляхом зловживання владою або службовим становищем, і також шляхом перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу чи то службового підроблення тощо, відповідно до положень розділу XVII Кримінального кодексу України, яким регламентовано відповідальність за кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності.

Розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних зі службовою діяльністю, є важливою складовою протидії злочинам та забезпеченням державної безпеки. Тому, на різних етапах досудового розслідування кримінальних правопорушень, у сфері службової діяльності, перед слідчим стоять конкретні цілі та різні завдання, що зумовлює динаміку його роботи. Варіативність безпосередніх завдань досудового розслідування є закономірною та має зв'язок не тільки з процесуальними аспектами, які характерні для кримінального провадження, але й,

головним чином, з моделями побудови тактики криміналістичної діяльності особи, яка проводить розслідування.

У зв'язку з цим дослідження особливостей розслідування названого виду кримінальних правопорушень вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності, зокрема на початковому етапі досудового розслідування є надзвичайно актуальним в контексті забезпечення правопорядку.

2. Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених у дисертації. Дисертація є самостійним науковим дослідженням, що включає авторські ідеї та розробки здобувачки, які сприяли досягненню поставлених цілей. Використані в роботі концепції та думки інших авторів супроводжуються відповідними посиланнями.

3. Ступінь обґрунтованості й достовірності наукових положень і рекомендацій. Висновки, пропозиції та рекомендації є обґрунтованими завдяки логічній структурі матеріалу, послідовному виконанню завдань, апробації отриманих результатів, а також сформульованим висновкам для кожного розділу та загальним підсумкам дисертації. Достовірність отриманих результатів підтверджена застосуванням різноманітних методів дослідження: системно-структурного, діалектичного, порівняльно-правового, аналізу та синтезу, формально-юридичного, формально-логічного, статистичного та соціологічного. Використання широкого спектру методологічних підходів дозволило проаналізувати проблемні аспекти та сформулювати обґрунтовані висновки, що забезпечують їх практичне значення.

4. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є першим в Україні комплексним, науковим, монографічним дослідженням особливостей початку досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності. У результаті проведеного дослідження сформульовано ряд нових наукових положень та висновків. Основні з них такі:

вперше:

– розроблено класифікацію кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності за такими критеріями, як: 1) спеціальний статус суб'єкта кримінального правопорушення, що обумовлюється особливостями організаційно-управлінських та процесуальних повноважень конкретизованих відомчими (міжвідомчими) нормативно-правовими актами; 2) характер кримінальних правопорушень обумовлених службовою діяльністю безпосередньо працівників правоохоронних органів; 3) сфера злочинного впливу за ознакою причетності працівника правоохоронного органу до вчинення кримінального правопорушення;

– сформульовано основні положення щодо особливостей криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності;

– здійснено опис механізму вчинення кримінальних правопорушень, скоєних працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності, та розроблено класифікацію способів вчинення цих протиправних діянь;

– визначено ряд ознак, які вказують на правопорушників – корумпованих працівників правоохоронних органів;

– представлено класифікацію типових слідчих ситуацій на початку досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності;

– визначено особливості слідчих версій, висунутих на початку розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності;

– окреслено способи й етапи подолання протидії розслідуванню кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності;

– представлено авторське визначення кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності, під яким запропоновано розуміти протиправні діяння, що посягають на інтереси держави, громадян і юридичних осіб, підривають авторитет державної влади та

вчиняються наділеними відповідною компетенцією працівниками правоохоронних органів з корисливих мотивів або іншої особистої зацікавленості та призводять до незворотних протизаконних наслідків;

удосконалено:

– наукову позицію щодо основних елементів криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності;

– окремі положення щодо організації початку розслідування з урахуванням особливостей обставин, які підлягають доказуванню в кримінальних провадженнях щодо досліджуваних кримінальних правопорушень;

– криміналістичні рекомендації щодо розслідування різних груп кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності;

– положення, які визначають особливості проведення таких слідчих (розшукових) дій, як допит, обшук та огляд документів під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності;

– концепцію використання спеціальних знань під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності, з формулюванням рекомендацій щодо залучення спеціалістів до участі в проведенні окремих слідчих (розшукових) дій та призначення типових експертиз;

дістали подальшого розвитку:

– перспективи закріплення на законодавчому рівні поняття «працівник правоохоронного органу» та критеріїв виділення правоохоронних органів серед інших державних органів виконавчої влади;

– наукові підходи щодо слідів кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності;

– класифікація свідків у процесі розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері

службової діяльності, представлена залежно від характеру їх відносин з підозрюваним працівником правоохоронного органу та характеру протиправних дій, вчинених правоохоронцями;

– положення про типові слідчі ситуації з визначенням таких у структурі досудових розслідувань кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності, та їх зв'язку з типовими версіями, тактичними завданнями й відповідними засобами їх вирішення;

– положення щодо визначення комплексу слідчих (розшукових) дій, оперативних та організаційних заходів під час розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності, й особливостей тактики окремих слідчих (розшукових) дій.

5. Теоретичне та практичне значення роботи. Теоретичне значення дослідження полягає в тому, що в ньому було систематизовано, доповнено та набули подальшого розвитку основні наукові положення, що стосуються початкового етапу досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності. Практичне значення отриманих результатів дисертації полягає в тому, що обґрунтовані в цьому дослідженні висновки та пропозиції можуть бути використані, зокрема, у:

– *законотворчій діяльності* – під час внесення змін і доповнень до законодавства щодо нормативно-правового врегулювання кримінальних процесуальних механізмів, які забезпечують розслідування кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності, зокрема кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності; корупційних кримінальних правопорушень (акт впровадження Верховної Ради України від 08 травня 2024 р. № 240508/1);

– *практичній діяльності* – як рекомендації під час розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності (акти впровадження Адвокатського об'єднання «Лекс

Юстум» від 09 липня 2024 р. № 35/07-24, Андрушівського районного суду Житомирської області від 20 лютого 2024 р.);

– *освітньому процесі* – під час підготовки навчально-методичних матеріалів з дисциплін «Кримінальний процес» та «Криміналістика» (акт впровадження Академії праці, соціальних відносин і туризму від 07 травня 2024 р. № 01/05-365).

6. Повнота викладення матеріалів дисертації у наукових працях, опублікованих автором. Основні положення та результати дисертації були відображені у 5 публікаціях. Серед них: 3 наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Кононова В. В. Криміналістична характеристика працівника правоохоронного органу, який вчинив кримінальне правопорушення у сфері службової діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 5. С. 337–339.

2. Кононова В. В. Особливості механізму вчинення кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності, працівниками правоохоронних органів. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 3. С. 367–371.

3. Кононова В. В. Криміналістичні рекомендації щодо розслідування протиправних дій, які вчиняються працівниками правоохоронних органів щодо винних (підозрюваних) та невинних осіб із використанням службового становища. *Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія та практика)*. 2023. № 17. С. 20–24.

1 наукова праця, які засвідчує апробацію матеріалів дисертації:

4. Кононова В. В. Обставини, які підлягають доказуванню в процесі досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності. *Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку* : матеріали XXXV-ої Міжнар. наук.-практ. конф., м. Стамбул (Туреччина), 7 серп. 2023 р. Стамбул, 2023. С. 84–89.

1 наукова праця, яка додатково відображає наукові результати дисертації:

5. Кононова В. В. Особливості початкового етапу досудового

розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності. *Věda a perspektivy*. 2023. № 8 (27). С. 139–152.

7. **Відповідність чинним вимогам.** Анотація, структура та обсяг дисертації відповідають визначеним вимогам. Дослідження Конової Валентини Володимирівни на тему «Особливості початкового етапу досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності» є завершеною працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що розв'язують конкретне наукове завдання, яке є цінним для розвитку сучасної юридичної науки. Науковий рівень дисертації відповідає вимогам, які визначені у Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40.

8. **Оцінка мови та стилю дисертації.** Дисертація виконана українською мовою з дотриманням норм правопису, а виклад матеріалу відповідає вимогам наукового стилю. Текст відзначається чіткістю, логічністю та термінологічною точністю.

9. **Рекомендація дисертації до подання у разову спеціалізовану вчену раду.** Результати дисертації апробовано на міжкафедральному засіданні кафедри кримінально-правової політики та кафедри кримінального права та правоохоронної діяльності від 18 березня 2025 року (Протокол № 1). За результатами засідання кафедри ухвалено рішення про надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Конової Валентини Володимирівни на тему «Особливості початкового етапу

досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів у сфері службової діяльності».

Головуючий на засіданні,
доцент кафедри адміністративного, фінансового
та інформаційного права

Вадим ПШТА

Підпис Вадима ПШТИ засвідчую
Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК